

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam, 216. szám
1987. szeptember 14., hétfő

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEVED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Élesben

Barátom egyre többet méltatlankodik mostanában. Nem érti, hogyan fordulhat elő az, hogy a statisztikák által is bevallott napi tíz-tizenkét órás munka mellett egyre több gondot okoz a napi megélhetéshez szükséges dolgok előteremtése. Bezeg...! — nosztalgizik — tíz, tizenöt évvel ezelőtt a tartósan szilárd árak és az évről évre lassan felfelé kúszó fizetések korában a nyolcóraiból is többre futotta. Ki gondolta volna akkor, hogy ekkorát fordul a világ? Változtatnunk kell, mégpedig minél hamarabb! — teszi le a garast. Hogy hogyan? Az nem az ő dolga. Ő eddig is megcsinálta, amit mondtak neki, ezután is megteszi a kötelességét.

Gyözködhetném arról, hogy nem elég sokat dolgozni, inkább okosan, értelmesen kell(ene) szorgoskodnunk. Arról is, hogy a jövőnk nemcsak „odafönn” dől el, hiszen számtalan példa akad arra, hogy az elmúlt években meghirdetett jó, vagy kevésbé sikeres elgondolások „ideleln” süket fülekre találtak, így aztán végül fabatkat sem értek. Hiszen régóta beszélünk például arról, hogy a gazdaságtalanul termelő üzemeket fel kell számolni. Amíg csak terv volt, olyan ösztönző helyesítés fogadta, hogy bizvást gondoltuk: megpróbálhatjuk! Aztán, amikor egy-két helyen sor is került (volna) rá, a nagyobb perspektívát jelentő, korszerűbb munkahelyeket is visszautasították az érintettek. Maradni akartak, kivédeni az átképzéssel, a váltással kapcsolatos kellemetlenségeket. Sikertől is nekik jól palástolniuk tunyáságukat. A ma már korszerűtlen szakmához való ragaszkodás jó ütőkártyának bizonyult végül. Közben pedig nemzeti jóvedelmünk amúgy is lapos szákja tovább apadt, mi pedig tovább elégedetlenkedtünk.

A „keményebbnek” induló kurzust sikerült átmenetileg megtorpedözni. Maradtunk a puha teljesítményeknél és az azért járó puhább forintoknál. Közben elkezdődött a csökkenő teljesítmények és a növekvő fogyasztás versenyfutása, aminek kimenetele ma már aligha lehet kétséges. Társadalmi méretű eladósodás, korszerűtlen ipar, növekvő árak kezdtek szegélyezni utunkat, mert nem mertük vállalni azt, amit ma és főleg holnap mégiscsak muszáj lesz. De lehet, hogy öt-tíz évvel ezelőtti mindezt kisebb áldozatok árán is megoldhattuk volna. Igaz, most sem egészen jószántunkból választjuk a nehezebb utat, a kényszer vizsra bennünket, hogy ne halogassuk tovább, hanem „élesben” gondolkodjunk és főleg cselekedjünk. Nem fog mindenkinek tetszeni! Lesznek, akik „fenyegetésnek” veszik, hogy a meg nem termelt javak fogyasztásának nadrágszíját hirtelen rántással húzzuk össze. De nincs választásunk, hiszen közös érdekünk, hogy az a bizonyos nadrág le ne csússzon rólunk...

Történelmi léptékű váltás hónapjait, heteit éljük. Gyorsan kell cselekedni, hiszen a világ is rohamléptekkel halad (el) mellettünk, nem vár tovább, hogy mi hosszasan talogassuk esélyeinket. Szerencsére egyre nagyobb elzántság van a változtatásra. De már most számolni kell azzal, hogy a siker áldozatok nélkül nem fog bekövetkezni. Történelmi példák igazolják, hogy mások, akik éppen úgy elszenvedték a cse-rearányromlást, az olajárrobbanást, a kedvezőtlen világi piaci tendenciákat, néhány év alatt mégis talpra tudtak állni, mert úgy rendezték át gazdaságukat, újították meg iparuk szerkezetét, hogy vissza tudtak kapaszkodni a világ élvonalába. Csak mi hajlamosak vagyunk arról megelégedezni, hogy máshol is komoly áldozatokkal járt a fejlődés. Nem lehet hosszú távú programot biztos lábakra állítani az életszínvonal átmeneti csökkenése nélkül. Soha nem is lehetett! Ha ezt másutt is tudomásul vették, miért ne sikerülhetne nekünk is?

Beszélgetésre invitáltak a napokban. Országgyűlési képviselők találkoztak választóikkal. A résztvevők hamar megegyeztek abban, hogy kertelésre, mellébeszélésre semmi szükség. Élesben ment a vita, kemény három órán át. Abban mindenki egyetértett, tennünk kell valamit. Vitánk csak a hogyannál akadtak. A legnagyobb érdeklődést persze a hét második felében az Országgyűlés elé kerülő új adótörvény váltotta ki. Közösen számoltgattunk. Hogy jobban nem járunk jövőre, abban szinte mindenki egyetértett. Azon sem volt vita, hogy a talpra álláshoz mindnyájunknak hozzá kell járulnunk. De mindenki erejéhez mérten — vetette közbe az egyik hozzászóló. Mondjuk, hogy mindenki a pénztárcája vastagságához mérten vállaljon részt a közös kiadásokból. Például egy valóban jól működő személyi jövedelmi és adózási szisztéma révén. Az ehhez kapcsolódó új vállalati adózási (szabályozási) rendszerre még ennél is nagyobb szükségünk van, ha kevesebbet is beszélünk róla. Hiszen így lehet megteremteni az oly rég várt normatív, egyértelmű, áttekinthető, tiszta játékszabályokat, amelyek révén a rosszak kihullanak, a jók pedig a mainál gyorsabban és magasabban szárnyalhatnak.

Vitatkozhatunk persze adókulcsokról, befizetési szisztémákról, de ez döntően nem befolyásolja azt, hogy egy ideig fogyasztásunk átmeneti csökkentésére kárhoztatunk, teljesítményünket pedig a mainak többszörösére kell növelnünk. Itt az ideje, hogy „élesben” vágjunk neki a munkának — summázza a beszélgetés lényegét az egyik hozzászóló. Lehet, hogy ez is olyan, mint a foghúzás? Sokkal rosszabb a rendelőben órákat várakozni, mint a széknél elviselni azt a néhány percet. Utána ugyanis megszűnik a fogfájás.

Rafai Gábor

Magyar—máltai megbeszélések

Marjai Józsefnek, a Minisztertanács elnökhelyettesének meghívására szeptember 9. és 12. között látogatást tett Budapesten Guido de Marco, a Máltai Köztársaság miniszterelnök-helyettese.

Guido de Marcót fogadta Grósz Károly, a Minisztertanács elnöke és Sarlós István, az Országgyűlés elnöke. A máltai vendég tárgyalásokat folytatott Várkonyi Péter külügy- és Veress Péter külkereskedelmi miniszterrel, Andriko Miklós belkereskedelmi államtitkárral, valamint Beck Tamással, a Magyar Kereskedelmi Kamara elnökével. A máltai miniszterelnök-helyettes ellátogatott a Csepédi Duna Termelőszövetkezetbe.

Guido de Marcónak Marjai Józseffel, illetve a kormány más tagjaival folytatott szíves légkörű megbeszélésein áttekítették a két ország közötti kapcsolatok helyzetét, az együttműködés fejlesztésének lehetőségeit. Egyetértettek abban, hogy országaink jelentősen hozzájárulhatnak a kedvező világpolitikai folyamatok erősítéséhez és továbbvitéhez.

A gazdasági kapcsolatok élénkítésével és növelésével összefüggő konkrét lehetőségek feltárása volt elsősorban napirenden, ezen belül az idegenforgalmi együttműködés bővítésének módjait, az élelmiszeripari kapcsolatok kialakítása a fogyasztásicikk-gyártásban, valamint a vízügyi kapcsolatok terén való együttműködés megteremtése.

Guido de Marco szombaton elutazott hazánkából.

A városépítés partitúrája

Szeptember harmadikán a városi tanács végrehajtó bizottságának ülésén Szeged szabályozási tervének felülvizsgálatáról kaphattak információt a jelenlevők. E címszerűen tömör megfogalmazás nyilván nem sokat mond a szakkifejezéseket nem ismerőknek, tehát a következőkben megkíséröljük „lefordítani” azokat — Kiss Lajos főépítész segítségével.

— A város általános rendezési tervére alapozott szabályozási terv 1980 óta van érvényben. Mi indokolta hét év múltán a felülvizsgálatot?

— Mindenekelőtt az új Országos Építésügyi Szabályzat hatálya lépése. Ehhez kellett igazítani a város fejlődését megszabó tervállományt. Változtak ugyanis az építési övezeti besorolás feltételei, kiegészültek a környezet- és véroroképvédelmi előírások, szigorúbbá váltak az építési tilalmakra vonatkozó jogi keretek. Már ezek elegendő okot adtak volna a szabályozási terv felülvizsgálatára. Ráadásul az utóbbi években bekövetkezett néhány alapvető szakmai és gazdasági változás is: átalakult a lakásépítési struktúra, a magántőke jelentősége nőtt, az állami beruházási lehetőségek csökkenek.

A városépítés folyamatában bekövetkezett változások nyilvántartása, következményeik feldolgozása — főként megfelelő szervezet és anyagiak hiánya miatt — mindeddig csak részben történhetett meg. A mostani — s egyébként már negyedik — felülvizsgálat tehát kettős célú volt: naprakész, korrekt

Partitúra: a sokszólamú zenemű egyes szövegeinek összessége, amelyeket meghatározott sorrendben egymás alá írnak; ebből vezényli a karmester a zenekart.
Városépítés: új városok, városrészek létesítésére, vagy meglévő városok átépítésére vonatkozó egységes műszaki elgondolások tervszerű végrehajtása.

információkkal rendelkezessenek mindazok, akik érintettek a városépítésben, azaz, hogy a partitúrából olvasók egységes hangzást produkálhassanak, s ugyanakkor ez a kotta megfelelően az érvényes előírásoknak, az „összhangzattan” szabályainak is.

— Ami olvasóinkat leginkább érdekelheti, az az építési tilalmak ügye.

— A legfontosabb rendezési elv — hogy a városrészek területi jelentőségű területeken nem oldható fel a tilalom — most is érvényesült. Kizárólag olyan helyeken szűnt meg a tilalom, ahol a változások már megállíthatatlanul megindultak, illetve, ahol 5-10 éven belül nem számíthatunk városrendezési beavatkozásra. Az 1983-ban nyilvántartott 977 építési tilalommal terhelt ingatlan, telek 65 százaléka mentesült azóta a korlátozás alól. Szeged összes lakótelekének 1,4 százalékán maradt a tilalom, a további csökkentés már veszélyeztetné a város távlati fejlesztési elképzeléseit. Ez utóbbiakat egyébként 2-3 éven belül ismétellen át

kell majd tekinteni. Tudnunk kell, „mit” akarunk, hogy a „hogyan” lépéseit ahhoz szabhassuk.

— Mondana példát?

— Korábban arra alapoztuk a terveket, hogy a tömeges lakásépítés, az intenzív beépítés aránya lesz a nagyobb, s ehhez méreteztük a területigényeket. Mára világossá vált: az igények és lehetőségek a magányos, nagy területigényű beépítés felé tolódnak el. De mondhatjuk-e, hogy most „arccal a kertváros felé”? Vég nélküli terjeszkedést egyetlen város sem engedhet meg magának, tehát a Belváros megújításakor, a két körút közti rész átépítésekor erre is tekintettel kell lennünk. Meg az új építési telkek kihasználásánál is, hiszen az OESZ eléggé drasztikusan megemelte a szikkasztós szennyvízelvezetésű lakótelek nagyságát. Ennek közművesítési, közlekedési, ellátási kihatásait nem lehet figyelmen kívül hagyni! Ezért is foglaltunk úgy a végrehajtó bizottsági előterjesztésben, hogy az általános rendezési terv 1988-89-ben esedékes felülvizsgálatkor — s nyilvánvalóan: módosításakor — „tisztázni kell a régió és Szeged térszerkezeti illetve agglomerációs tendenciáit, össze kell gyűjteni a város fejlődésével összefüggő hosszú távú koncepciókat — minden ágazatra kiterjedően, pótolni kell a hiányzó környezetvédelmi vizsgálatokat, felül kell vizsgálni Szeged és térségének demográfiai helyzetét.” Hogy egységesen szóljon a zenekar, csak ezek után várható.

P. K.

„Doktorrá fogadom...”

A nem mindennapi érzéseket indukáló szavak, lám, most újra elhangozhattak: szombaton délben a nagyszínházban a Szegedi Orvostudományi Egyetem Tanácsának Szilárd János rektor elnökletével tartott rendkívüli ünnepi ülésén Telegdy Gyula, az általános orvoskar dékánja 170 végzett hallgatót orvosdoktorrá, egyet pedig fogorvosdoktorrá fogadott. Az új diplomások közül 31-en summa cum laude, 121-en cum laude, 19-en pedig rite jelzéssel végeztek, 4-en NDK-beli, ketten szíriai, egyikőjük pedig afganisztáni állampolgár. Kepeinken: az avatás pillanatai.

Schmidt Andrea felvételei

